

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić, Zlatko Čobović i Zlata Kureš, na sednici održanoj 26. 2. 2026. godine, većinom glasova, donosi

ODLUKU

Tekstom „Hajka na ‘Smarta’: Neverovatno je šta su mu radili na auto-putu u Beogradu, dobro je da niko nije stradao”, objavljenom 22. januara 2026. godine, portal „Telegraf.rs” **prekršio je tačku 1 Poglavlja IX (Poštovanje autorstva) Kodeksa novinara i novinarki Srbije** o obavezi medija da kada prenose sadržaj ili delove sadržaja drugih medija naznače izvor i autora, odnosno o obavezi da poštuju uslove korišćenja koje su propisali mediji čije sadržaje prenose.

Nalaže se portalu „Telegraf.rs” da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Administrator Instagram profila „Moj Beograd” Lazar Ilić podneo je žalbu zbog, kako je naveo, kršenja Kodeksa “u delu koji se odnosi na poštovanje autorskih prava i profesionalno postupanje prema izvorima informacija”. Kako je objasnio u spornom tekstu redakcija „Telegrafa” se poziva na i direktno linkuje sadržaj sa profila „Moj Beograd”, navodeći ga kao izvor informacija i upućujući čitaoce na snimak, bez moje saglasnosti kao autora i vlasnika sadržaja”. Istakao je da nije dao dozvolu za korišćenje, prenošenje, embedovanje niti linkovanje sadržaja u okviru novinskog članka, niti ga je redakcija kontaktirala pre objavljivanja sadržaja. „Portal ‘Telegraf.rs’ je komercijalni medij koji ostvaruje prihod od oglašavanja, te korišćenje sadržaja sa društvenih mreža bez saglasnosti autora predstavlja povredu profesionalnih i etičkih standarda, kao i zloupotrebu tuđeg rada u svrhu informisanja i profita”, naveo je, između ostalog, u žalbi i dodao da je redakciju „Telegrafa” više puta kontaktirao mejlom sa jasnim zahtevom da se sporni link i reference na njegov Instagram profil uklone, ali nije dobio nikakav odgovor, niti je sadržaj uklonjen.

U odgovoru na žalbu glavni i odgovorni urednik portala „Telegraf.rs” Igor Ćuzović je objasnio da im se Ilić 22. januara 2026. obratio sa zahtevom da iz teksta uklone hiperlink koji vodi na objavu na njegovom Instagram profilu „Moj Beograd”. „Lično sam ga

pozvao, pitao koji je razlog da se hiperlink ukloni, pošto je profil javan i dostupan svima, a hiperlinkovanje je potpuno zakonito, kako u Srbiji, tako i u EU. On je na to odgovorio da, iako je možda zakonito, nije etički da 'krademo rad' kolega (koliko smo upoznati, Moj Beograd nije registrovani medij). Nadalje, insistirao je da on 'ne želi' da mi hiperlinkujemo njegov sadržaj, na šta mu je odgovoreno da je sve što radimo u skladu sa zakonom i etičkim standardima", istakao je urednik. Napomenuo je i da je sadržaj na Instagram profilu „Moj Beograd” u trenutku linkovanja bio javan i svima dostupan, a informacija je bila od javnog značaja.

Komisija je u vezi sa ovom žalbom imala više dilemama, najpre zbog toga što Instagram stranica „Moj Beograd” nije, kako i sam administrator kaže, registrovani medij, već „informativna stranica” na društvenoj mreži Instagram, pa je postavljeno pitanje da li u ovom slučaju mogu da važe pravila koja važe za preuzimanje sadržaja iz drugih medija.

Kodeks novinara i novinarki Srbije propisuje da „kada mediji prenose sadržaj ili delove sadržaja drugih medija, potrebno je da naznače izvor i autore/autorke“. U konkretnom slučaju, portal „Telegraf.rs“ jeste naznačio izvor podataka i autorstvo, uz navođenje linka ka originalnom sadržaju, te je u tom smislu delovalo da nema povrede Kodeksa. U istoj tački je, međutim, navedeno i da su novinari/novinarke i urednici/urednice dužni/dužne da poštuju uslove korišćenja koje su propisali mediji čije sadržaje prenose.

Uz sadržaj koji je linkovan postoji obaveštenje da nije dozvoljeno prenošenje bez saglasnosti, ali, ono, po svemu sudeći, nije postojalo kada je „Telegraf.rs“ objavio sporni sadržaj. Sadržaj je tada bio javno dostupan, ali ga je nakon toga administrator „zatvorio“.

Većina članova Komisije ocenila je da se može razumeti potreba autora da portal „Telegraf.rs“ ne zarađuje na njegovom originalnom sadržaju, posebno ako je javni interes da se to objavi upitan, kao u ovom slučaju. Takođe, po mišljenju većine, medij je bio u obavezi da sporni sadržaj, odnosno link ka snimku ukloni kada je žalitelj to izričito zatražio. Odbijanjem da to učini, medij je nastavio da koristi nečiji sadržaj, uprkos njegovom protivljenju, što je u suprotnosti sa duhom etičkih pravila koja propisuje Kodeks.

Takođe, Kodeks novinara i novinarki Srbije propisuje u tački 5 Poglavlja VIII da društvene mreže treba tretirati kao i svaki drugi izvor, pa se i ovom slučaju može razumeti da je „izvor” povukao svoju saglasnost za objavljivanje određenog sadržaja, što je urednik morao da uvaži.

Komisija je, zbog svega toga, sa devet glasova za, odlučila da je Kodeks prekršen.

Protiv ovakve odluke bile su dve članice Komisije, koje su ocenile da je odredba Kodeksa jasna (da se moraju poštovati uslovi korišćenja koje su propisali mediji čiji se sadržaj prenosi) i da ne dozvoljava proizvoljna tumačenja. Ukoliko pravila u trenutku preuzimanja nisu

postojala, to što su naknadno postavljena nije ni od kakvog značaja, niti se razgovor u kojem je zatraženo da se link ukloni može smatrati „pravilom” koje je medij trebalo da poštuje.

Beograd, 26. 2. 2026.

Predsedavajuća

Sanja Pavlović